

“Al Líban, la separació religió-estat l’han de demanar els musulmans”

Líban està elegint –des del 29 de maig fins al 19 de juny– els 128 membres del seu Parlament. Elias Abu Assi és secretari general del Partit Liberal del Líban, pel qual es presenta com a cap de llista a la circumscripció de Baabda-Alay, una de les més disputades. També és doctor en Ciències Polítiques i Dret Internacional, i catedràtic de la Universitat Saint Joseph de Beirut, una de les més prestigioses del Líban.

Els libanesos estan celebrant eleccions per escollir els 128 parlamentaris que els han de representar, 64 de cristians i 64 de musulmans. Aquests comicis són els primers, en trenta anys, sense la presència de l'exèrcit sirian, que va començar a retirar-se del país poc després de l'assassinat de l'exprimer ministre Rafiq Hariri.

Les eleccions són una complexa successió de comicis per regions que reserva un nombre d'escons limitat a cada diferent creença religiosa. Elias Abu Assi, secretari del Partit Liberal i candidat pels cristians maronites, defensa una reforma de la llei electoral per no augmentar la crispació de cap sector i, alhora, acostar-se a una democràcia real.

—En ple procés electoral, el Líban ha tornat a patir un tràgic atemptat. Aquest cop l'objectiu era el periodista i professor Samir Qassir. Quina lògica veu darrere d'aquest assassinat i del de l'exprimer ministre Rafiq Hariri ?

—La mort de Hariri i la de Samir Qassir, que era un amic i col·lega de la universitat des de fa molts anys, segueixen una mateixa lògica i tenen un

mateix responsable. Si es compilen els articles de Samir, i s'analitzen, l'autoria de l'atemptat es òbvia. Samir no era un periodista local, era un intel·lectual amb una gran influència a Síria. Els seus articles i les seves crítiques cap al règim sirian el convertien en un element perillós per aquest. El mateix es pot dir de Hariri des del moment que va rebutjar sotmetre's als dictats sirians. El primer ministre era un home amb contactes de primer nivell en el panorama internacional, la qual cosa el convertia en un enemic perillós. Un cop aprovada la resolució 1.559 el mes de setembre, el Govern sirian sabia que la seva sortida del país era qüestió de temps. Per això va preferir desfer-se d'algú que significava un perill per a la seva futura influència sobre el Líban i la regió en general, tot i que això pogués accelerar la seva retirada del país, com així ha succeït finalment.

—Alguns analistes han destacat la possibilitat que l'assassinat de Hariri respongui a les lluites internes dins el règim sirian. D'acord amb aquesta teoria, l'assassinat hauria estat decidit per una facció, i no pas per Baixar al-Assad. Què en pensa?

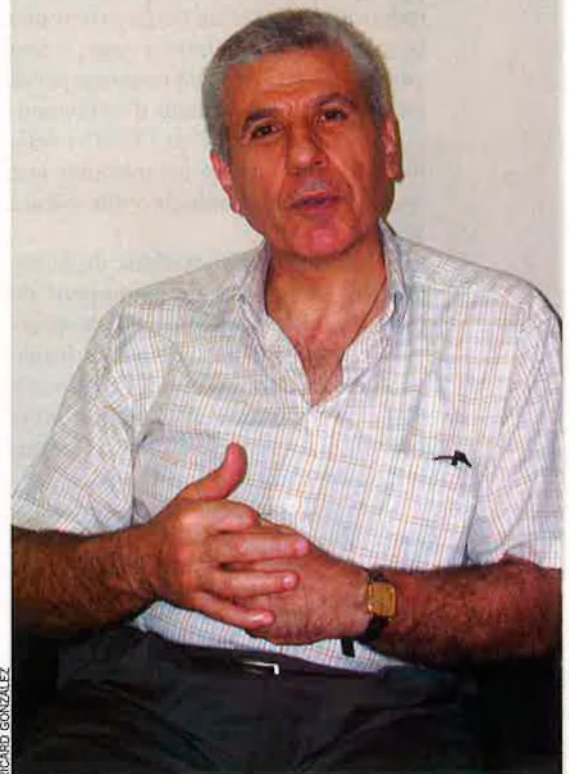
—De lluites de poder n'hi ha sempre a tot arreu. En el cas d'un règim totali-

tari com el sirian, és impossible saber quina és la natura d'aquestes lluites. No obstant això, no crec que tinguin res a veure amb aquest assassinat, o el de Samir. Tanmateix, personalment més aviat m'inclinaria per veure-hi també un component de venjança i d'advertència al conjunt de la classe política i periodística libanesa.

—Quins creu que són els reptes principals que afronta el Líban en aquest moment, i que el nou govern haurà de tractar més urgentment?

—Per començar, s'hauran d'elaborar unes regles del joc noves que siguin acceptades per tots els partits polítics. En especial, cal una nova llei electoral, perquè l'actual, aprovada el 2000, estava feta a mida dels partits prosirians, a fi que poguessin guanyar les eleccions. És una llei sense identitat, que no té en

Elias Abu Assi, líder dels cristians maronites.

RICHARD GONZÁLEZ

El passat 14 de febrer Un atemptat va posar fi a la vida de Rafik Hariri, primer ministre del Líban i molt crític amb el règim siria.

“Un país tan petit com el nostre, i en la situació que es troba, no es pot permetre desafiar la comunitat internacional”

compte la realitat del país. En segon lloc, s'hauran de posar les bases d'una nova política econòmica que permeti la reducció de l'enorme deute extern que hem acumulat els darrers anys, i que comporta una vertadera amenaça per al país. Per acabar, s'haurà d'implementar la resolució 1.559 de l'ONU i definir quines han de ser les relacions que hem de mantenir amb els veïns, Síria i Israel.

—Una de les disposicions de la resolució 1.559 és el desarmament de totes les milícies que operen en el territori libanès. D'acord amb la interpretació que en fan els EUA, aquesta disposició s'hauria d'aplicar a Hezbollah, cosa que, el seu líder, Hassan Nasrallah, ha rebutjat de ple...

—Un país tan petit com el nostre, i en la situació que es troba actualment, no es pot permetre desafiar la comunitat internacional. Per tant, hem de complir amb la resolució 1.559. Ara bé, això s'ha de fer sense posar en perill la unitat nacional, que, tenint en compte la nostra història recent, s'ha de considerar com a sagrada. Tant la

retirada de l'exèrcit siria com el desarmament de les milícies palestines que operen dins els camps de refugiats compten amb el suport de la majoria de la població i no presenten cap problema. En canvi, l'assumpte del desarmament de Hezbollah és molt més delicat. Després de les eleccions, el nou Govern haurà d'impulsar un diàleg seriós i sincer amb la resistència per fer-li comprendre que la lluita armada ja no fa la unanimitat entre els libanesos, que hi ha assumptes sobre el terreny que han canviat. Sigui com sigui, la natura del desarmament de Hezbollah és una qüestió que s'ha de solucionar a partir d'un diàleg nacional, exclusivament entre els libanesos, i que haurà d'adreçar també la necessitat de seguretat de Hezbollah al sud del país, així com l'ocupació de les granges de Shebaa per Israel. La comunitat internacional haurà d'assistir-nos en la implantació de la resolució, però sent conscient de la dificultat de la nostra situació interna. Una pressió exterior excessiva podria ser contraproduent.

—Gràcies a la retirada de les tropes sirianes, el Líban tindrà la capacitat de redefinir el seu sistema polític, en especial els seus equilibris comunitaris. Alguns líders, com el general Aoun, han advocat durant la campanya per la superació del sistema confessional. Creu que és possible?

—Respecte a la qüestió del confessionalisme, hi ha dos discursos possibles: l'idealista i el realista. Molts polítics s'adhereixen públicament a l'idealista, tot i que saben que això és, ara per ara, impossible. A la base de la creació de l'estat libanès es troba la democràcia consociacional, és a dir, un sistema que garanteix la representació de totes les minories. Mes de seixanta anys després, la desaparició de sobte d'aquest sistema no és possible. Ara bé, sí que és possible reformular aquest sistema per millorar-lo, sempre que compti amb l'aprovació de totes les comunitats. Per exemple, es podria passar a un sistema bicameral, en el qual el senat fos elegit en base confessional i el congrés, per sufragi universal sense cap mena de quotes. Els estatuts del nostre partit estableixen la laïcitat com un objectiu pel futur perquè sabem que és una cosa que portarà temps i que necessitarà avançar en petites passes. En tot cas, la laïcització política completa, és a dir, la separació entre Església i estat, haurà de ser obligatòriament implantada a proposta de la comunitat musulmana. Si fos a l'inrevés, ho veurien com una imposició dels cristians, com una renúncia a la seva identitat, i encara els reforçaria més en les seves creences.

—Quines són les expectatives del Partit Liberal en aquestes eleccions?

—Per a nosaltres, aquestes eleccions són, per damunt de tot, un test per mesurar la nostra força real. Des del 1992 hem boicotejat totes les eleccions que s'han celebrat perquè les consideràvem una vertadera farsa. No eren eleccions, sinó nominacions fetes a dit pel règim siria. En les últimes eleccions lliures celebrades al país, les del 1972, abans de la guerra, vam ser el grup parlamentari més nombrós, però som conscients que a curt termini repetir un resultat així serà del tot impossible.

Ricard González
Beirut